

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут оперативно-рятувальних сил
Кафедра психології діяльності в особливих умовах

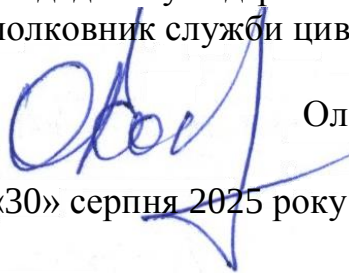
ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Вченої ради

навчально-наукового інституту

Оперативно-рятувальних сил

кандидат наук з державного управління, доцент,
полковник служби цивільного захисту

Олександр КОЛОСОВ

«30» серпня 2025 року

ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Освітня програма: «Екстремальна та кризова психологія»

Форма здобуття освіти: очна, заочна

Програма переддипломної практики для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія, освітньо-професійної програми «Екстремальна та кризова психологія» містить у собі строки проведення практики, вимоги до баз практик, основні аспекти організації проведення та керівництва практикою, критерії підбиття підсумків та схему нарахування балів.

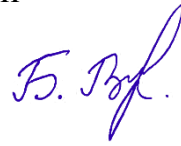
Розробники:

начальник кафедри психології
діяльності в особливих умовах
кандидат психологічних наук, доцент

Микола ФОМИЧ

заступник начальника кафедри психології
діяльності в особливих умовах
кандидат психологічних наук, доцент

Валерій БОСНЮК

професор кафедри психології
діяльності в особливих умовах
доктор психологічних наук, професор

Геннадій ГРИБЕНЮК

Рецензенти:

Юлія ЧИСТОВСЬКА, завідувач кафедри психології Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, доктор психологічних наук, професор;

Анастасія КУЧИНСЬКА, заступник начальника управління – начальник відділу психологічного забезпечення управління психологічного забезпечення та соціального захисту Департаменту персоналу ДСНС України.

Програму рекомендовано кафедрою психології діяльності в особливих умовах
Протокол від 29.08.2025, № 1.

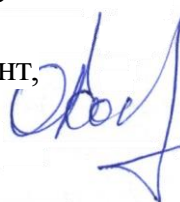
Начальник кафедри психології
діяльності в особливих умовах
кандидат психологічних наук, доцент

Микола ФОМИЧ

Схвалено Вченою радою
навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил
Протокол від 30.08.2025, № 1.

Начальник навчально-наукового інституту
оперативно-рятувальних сил
кандидат наук з державного управління, доцент,
полковник служби цивільного захисту

Олександр КОЛЕНОВ

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2. ОПИС ПРАКТИКИ.....	4
2.1. Мета практики.....	4
2.2. Зміст практики.....	5
2.3. Види практики.....	5
2.4. Характеристика практики.....	5
2.5. Основні завдання практики.....	6
2.6. Результати практики.....	6
3. ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИКИ.....	6
4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ...	8
4.1. Права та обов'язки.....	8
4.2. Загальна організація, проведення практики і контроль за її проходженням здобувачами вищої освіти.....	12
5. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ, МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ.....	14
5.1. Вимоги до звіту про практику.....	14
5.2. Вимоги до захисту результатів практики.....	15
5.3. Шкала та критерії оцінювання результатів практики.....	16
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	19
ДОДАТКИ.....	20
Додаток А. Програма переддипломної практики на посаді старшого психолога підрозділу психологічного забезпечення	20
Додаток Б. Щоденник переддипломної практики.....	25
Додаток В. Характеристика за результатами проходження переддипломної практики.....	31
Додаток Д. Звіт про проходження переддипломної практики.....	33

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Практична підготовка (переддипломна практика) – одна з форм організації освітнього процесу, яка є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми «Екстремальна та кризова психологія» (далі – освітня програма) і спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосовування, оволодіння сучасними формами організації праці, обладнанням, технологіями, удосконалення професійних навичок і вмінь відповідно до спеціальності, ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

Зміст та завдання практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти визначаються цією програмою, на підставі нормативного змісту підготовки здобувачів освіти, сформульованого у термінах результатів навчання в освітній програмі.

Практична підготовка здобувачів, які навчаються за державним замовленням, здійснюється з урахуванням вимог МВС та ДСНС.

Переддипломна практика проводиться у спеціально відведений період навчального року відповідно до графіку освітнього процесу.

Навчально-науковий інститут оперативно-рятувальних сил має право при організації практичної підготовки встановлювати індивідуальні графіки проведення переддипломної практики в межах поточного навчального року здобувачам заочної форми здобуття освіти, які проходять службу, в Збройних Силах України, інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях, центральних органах виконавчої влади із спеціальним статусом, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, інших розвідувальних органах України, центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони державного кордону, Національній поліції України, в підрозділах Міністерства внутрішніх справ України, центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань.

Під час проходження практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів для цілей, не передбачених програмою переддипломної практики.

2. ОПИС ПРАКТИКИ

2.1. Мета практики

Загальною метою практичної підготовки (переддипломної практики) здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти є оволодіння сучасними методами, інноваційними підходами, формами організації та технологіями в галузі екстремальної та кризової психології, формування у них, на базі одержаних у НУЦЗ України знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час виконання професійних функцій

щодо вирішення складних/комплексних спеціалізованих завдань і проблем психологічного забезпечення професійної діяльності персоналу ДСНС (інших підрозділів сил безпеки та оборони, підприємств, установ та організацій), психологічного захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

2.2. Зміст практики

Зміст практичної підготовки (переддипломної практики) повинен відповідати Положенню про практичну підготовку здобувачів освіти Національного університету цивільного захисту України та наказу МВС України від 26.05.2020, № 412 «Про затвердження Порядку підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту».

Завдання практичної підготовки (переддипломної практики) здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, розробляються навчально-науковим інститутом оперативно-рятувальних сил та кафедрою психології діяльності в особливих умовах.

У програмі переддипломної практики здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою висвітлено зміст практичної підготовки за посадою: *старший психолог підрозділу психологічного забезпечення*.

Конкретний зміст переддипломної практики за наведеною посадою міститься у додатках.

2.3. Види практики

Види практичної підготовки за курсами підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти наведено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Види практики здобувачів освіти

Курс	Назва практики	Семестр	Тривалість практики	Кафедра, що забезпечує організацію
2	Переддипломна практика	3	4 тижні	Кафедра психології діяльності в особливих умовах

2.4. Характеристика практики

Характеристика практичної підготовки (переддипломної практики) за курсами підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти наведена у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Характеристика практики здобувачів освіти

Курс	Назва практики	Семестр	Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Форма контролю
2	Переддипломна практика	3	6	180	диференційний залік

2.5. Основні завдання практики

Вищезначена мета практичної підготовки (переддипломної практики) здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти конкретизується у таких завданнях:

- узагальнення та поглиблення набутих в НУЦЗ України теоретичних і практичних психологічних знань, одержання професійних умінь і навичок необхідних для успішного виконання майбутніх посадових інструкцій, виховання потреби систематичного поповнення знань та їхнього творчого застосування у практичній діяльності;
- підготовка майбутнього фахівця до самостійного виконання професійних обов’язків щодо вирішення комплексних спеціалізованих завдань і проблем психологічного забезпечення професійної діяльності персоналу ДСНС (інших підрозділів сил безпеки та оборони, підприємств, установ та організацій), психологічного захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій;
- формування особистісних моральних якостей, почуття колективізму і товариської взаємодопомоги, патріотизму, відповідальності за виконання професійного обов’язку;
- глибоке та всебічне вивчення ділових і моральних якостей здобувачів освіти з метою створення умов для їхньої оптимальної реалізації у подальшій практичній діяльності.

2.6. Результати практики

Програма переддипломної практики передбачає необхідну послідовність одержання достатнього обсягу практичних знань та умінь майбутнього фахівця відповідно до стандарту освіти та освітньої програми.

Конкретизація результатів практичної підготовки здобувачів освіти за відповідною посадою наведена у додатках.

3. ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИКИ

Практична підготовка (переддипломна практика) проводиться в умовах професійної діяльності в органах і підрозділах ДСНС України, інших формуваннях сил безпеки та оборони, підприємствах, установах та організаціях усіх форм власності та сфер управління, включаючи державні органи та органи місцевого самоврядування, у фізичних осіб-підприємців та фізичних осіб, які ведуть незалежну професійну діяльність, в структурних підрозділах НУЦЗ України (далі – бази практики).

Практична підготовка здобувачів, які навчаються за державним замовленням, здійснюється на базах практики, які підпорядковані ДСНС.

Для здобувачів, підготовка яких здійснюється за кошти фізичних (юридичних) осіб, бази практики визначаються, враховуючи їх пропозиції, за погодженням з керівництвом навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил. Для іноземних здобувачів бази практики передбачаються у відповідному контракті чи договорі щодо підготовки фахівців і можуть бути розташовані як на території країн-замовників, так і в межах України.

Вибір бази практики за межами території України здійснюється за згодою ДСНС, крім випадків, коли це передбачено в договорі (контракті), що укладається між НУЦЗ України та фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати.

Не може бути базою практики підприємство, установа, організація, заклад з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому законодавством порядку державою-агресором або державою-окупантом, або підприємство, установа, організація, заклад, зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли підприємство, установа, організація, заклад, їх філії має (мають) постійне місце знаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

Не можуть залучатись до проведення практичної підготовки здобувачів громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

Облік підприємств, установ та організацій, що залучаються для проведення практики здобувачів, підготовка яких здійснюється за кошти фізичних (юридичних) осіб, здійснюється навчально-науковим інститутом оперативно-рятувальних сил відповідно до пропозицій начальника кафедри психології діяльності в особливих умовах на основі договорів із підприємствами, організаціями та установами – незалежно від організаційно-правових різновидів і форм власності.

Бази практики, **повинні:**

- забезпечувати досягнення мети та виконання основних завдань практики та освітньої програми в цілому;
- мати структуру, що відповідає освітній програмі, за якою здійснюється підготовка здобувачів в НУЦЗ України;
- забезпечувати кваліфікованим керівництвом практики здобувачів;
- забезпечувати здобувачів на час практики робочими місцями;
- надавати можливість здобувачам користуватись службовими приміщеннями, технічними засобами, нормативною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

4.1. Права та обов'язки:

Права та обов'язки керівників практичної підготовки (переддипломної практики) та здобувачів освіти НУЦЗ України регламентуються Положенням про практичну підготовку здобувачів освіти Національного університету цивільного захисту України.

Керівництво навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил при організації практичної підготовки (переддипломної практики) здобувачів освіти несе відповідальність за:

- призначення досвідчених керівників практикою з числа науково-педагогічних працівників, які несуть відповідальність за організацію, якість і результати переддипломної практики;
- проведення інструктажів зі здобувачами, які направляються для проходження переддипломної практики;
- надання здобувачам програми проходження переддипломної практики, методичних рекомендацій щодо проведення переддипломної практики;
- ознайомлення здобувачів із системою інформування про хід переддипломної практики;
- контроль прибуття здобувачів до структурних підрозділів баз практик, виконання ними визначеного розпорядку дня і календарного плану проходження переддипломної практики, який є розділом щоденника переддипломної практики, своєчасну підготовку необхідної документації.

Керівник переддипломної практики від НУЦЗ України зобов'язаний:

- провести до початку проведення переддипломної практики з практикантами інструктажі, надати їм необхідні документи: програму переддипломної практики, щоденник переддипломної практики, методичні рекомендації щодо проведення переддипломної практики тощо; надавати методичну допомогу здобувачам при складанні ними їх календарного плану проходження переддипломної практики;
- ознайомити практикантів про систему звітності та інформування ними про хід і результати проходження переддипломної практики;
- контролювати проведення з практикантами обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;
- контролювати виконання здобувачами календарного плану проходження переддипломної практики;
- усовувати недоліки в організації і проведенні переддипломної практики;
- аналізувати характеристики на здобувачів за результатами проходження ними переддипломної практики;
- вивчати та систематизувати досвід роботи випускників НУЦЗ України, які проходять службу у структурних підрозділах ДСНС України (інших формуваннях сил безпеки та оборони), працюють на підприємствах, в установах та організаціях;

- брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися з практикантами під час проходження переддипломної практики;

- у складі комісії приймати підсумковий контроль з переддипломної практики.

Керівник переддипломної практики від НУЦЗ України має право:

- ознайомитись з планом переддипломної практики;
- вносити пропозиції щодо заохочення практикантів і керівників переддипломної практики з числа практичних працівників структурних підрозділів ДСНС (інших формуваннях сил безпеки та оборони), підприємств, установ та організацій.

Керівник бази практики несе відповідальність за організацію та якість проведення переддипломної практики і зобов'язаний:

- забезпечити створення належних умов для проходження переддипломної практики, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства;

- визначити конкретні структурні підрозділи для проведення переддипломної практики у відповідності з освітньою програмою практикантів;

- призначити наказом керівників переддипломної практики з числа найбільш підготовлених працівників, які мають відповідний освітній рівень і практичний досвід роботи, високі ділові та моральні якості та закріпити практикантів за безпосередніми керівниками переддипломної практики (копія наказу в триденний термін направляється до НУЦЗ України);

- здійснювати постійний контроль за організацією проведення переддипломної практики, аналізувати її результати, розробляти рекомендації щодо її вдосконалення;

- підводити підсумки переддипломної практики з обов'язковим виставленням загальної оцінки практикантам (за результатами приймання заліку) і затвердженням звіту за результатами переддипломної практики, оформляти результати переддипломної практики наказом, копію якого, разом із рекомендаціями щодо удосконалення проведення переддипломної практики, направляти до НУЦЗ України;

- здійснювати контроль за забезпеченням належних умов служби (праці) і побуту здобувачів під час проходження переддипломної практики;

- надавати до НУЦЗ України характеристики на практикантів за результатами проходження ними переддипломної практики (із зазначенням оцінки за результатами складання практикантами заліку);

- припинити проходження переддипломної практики та відряджати здобувача до НУЦЗ України (з письмовим повідомленням) у разі систематичного невиконання ним календарного плану проходження переддипломної практики, недбалого ставлення до виконання службових (трудових) обов'язків або грубого порушення службової (трудової) дисципліни.

Керівник структурного підрозділу бази практики, в якому проводиться переддипломна практика, несе персональну відповідальність за якість проведення переддипломної практики і зобов'язаний:

- забезпечити необхідні умови для виконання практикантами програм, календарних планів проходження переддипломної практики у повному обсязі та контроль за їх реалізацією;
- встановити режим роботи практикантів;
- підібрати безпосередніх керівників переддипломної практики з числа працівників структурного підрозділу і подати їх кандидатури для внесення до відповідного наказу бази практики;
- роз'яснити практикантам їх правовий статус, функції й місця керівників переддипломної практики та інших працівників структурного підрозділу, представити їх особовому складу (працівникам) структурного підрозділу;
- провести інструктажі з практикантами, ознайомити з оперативною обстановкою (для здобувачів бюджетної форми здобуття освіти), завданнями, функціями структурного підрозділу, підприємства, організації, установи, їх структурою, внутрішнім розпорядком, правилами безпеки праці;
- забезпечити практикантів робочими місцями;
- надати практикантам і керівникам переддипломної практики від НУЦЗ України можливість користуватись службовими приміщеннями, технічними засобами, нормативною та іншою документацією, необхідним майном, службовими бланками, літературою тощо, необхідними для виконання програми переддипломної практики;
- створити для практикантів необхідні житлово-побутові умови (у разі необхідності);
- контролювати виконання практикантами календарних планів проходження переддипломної практики;
- аналізувати роботу практикантів і надавати їм допомогу у виконанні програми переддипломної практики;
- забезпечувати облік виходу на службу (роботу) практикантів;
- інформувати НУЦЗ України про порушення практикантами службової (трудової) дисципліни, внутрішнього розпорядку структурного підрозділу бази практики та про інші порушення;
- узагальнювати підсумки переддипломної практики у формі звіту за результатами матеріалів, наданих безпосередніми керівниками переддипломної практики від структурних підрозділів бази практики (копію звіту надсилати до НУЦЗ України);
- затверджувати характеристики на практикантів.

Безпосередній керівник переддипломної практики від структурного підрозділу бази практики зобов'язаний:

- ознайомити практикантів з оперативною обстановкою в підрозділі, на дільниці, об'єкті, у районі (для здобувачів бюджетної форми здобуття

освіти), підприємстві, організації, установі, де організована переддипломна практика, характером та особливостями роботи;

- провести обов'язкові інструктажі з охорони праці: вступний та первинний на робочому місці;

- особисто контролювати за роботою практикантів під час виконання структурним підрозділом оперативних дій за призначенням (для здобувачів бюджетної форми здобуття освіти);

- вести щоденні облік та оцінку роботи практикантів, контролювати за виконанням програми переддипломної практики, внутрішнього розпорядку, веденням щоденників переддипломної практики;

- складати характеристики на практикантів по закінченню переддипломної практики, подавати їх на затвердження керівнику бази практики (не пізніше ніж за три дні до завершення практики);

- готувати для керівника бази практики матеріали за підсумками проходження переддипломної практики з метою узагальнення і вироблення пропозицій щодо вдосконалення організації переддипломної практики;

- складати характеристики на практикантів, подавати на затвердження їх керівнику структурного підрозділу (не менш ніж за три дні до завершення практики).

Керівникам переддипломної практики та їх безпосереднім начальникам забороняється:

- допускати використання практикантів на роботах, що не відповідають програмі переддипломної практики, залучати їх до завдань, виконання яких пов'язане з ризиком для життя і здоров'я або може призвести до неправомірних дій через їх недостатню фахову підготовленість;

- переміщення їх з однієї бази практики до іншої без погодження з НУЦЗ України.

До початку переддипломної практики здобувачі повинні пройти інструктаж з охорони праці, одержати від керівника переддипломної практики від НУЦЗ України консультації щодо отримання всіх необхідних документів та матеріалів, їх оформлення, ознайомитися з правилами внутрішнього розпорядку бази практики, своєчасно прибути на базу практики.

Під час проходження переддипломної практики практиканти підпорядковуються керівнику структурного підрозділу бази практики, в якому вони проходять переддипломну практику, і який на цей період є для них прямим начальником.

Під час проходження переддипломної практики практикант зобов'язаний:

- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою переддипломної практики і вказівками її керівників;

- дотримуватися заходів особистої безпеки, правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;

- виконувати розпорядок дня, установлений у структурному підрозділі бази практики за місцем проходження переддипломної практики, дотримуватися дисципліни і правил, які діють у місці його проходження;
- виконувати у встановлені строки заходи календарного плану проходження переддипломної практики і своєчасно вести щоденник;
- звітувати щоденно безпосередньому керівникові переддипломної практики про виконану роботу;
- виявляти організованість, ініціативу, дотримуватись вимог чинного законодавства України;
- вивчати накази, інструкції, огляди, методичні та аналітичні документи, що відносяться до сфери діяльності структурного підрозділу бази практики;
- брати участь у громадському житті колективу структурного підрозділу бази практики;
- своєчасно складати підсумковий контроль з переддипломної практики;
- за результатами завершення переддипломної практики скласти звіт про проходження переддипломної практики, погодити його у керівника практики і затвердити у керівника структурного підрозділу бази практики, в якому проводилась переддипломна практика.

Практикант має право:

- ознайомлюватись з усіма службовими документами в обсязі завдань, визначених програмою та його календарним планом проходження переддипломної практики;
- підписувати від свого імені складені за дорученням керівника практики документи;
- користуватись технічними та іншими засобами, наявними у відповідному структурному підрозділі бази практики;
- вносити пропозиції керівництву структурного підрозділу бази практики, навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил і НУЦЗ України щодо вдосконалення організації і проведення переддипломної практики.

4.2. Загальна організація, проведення практики і контроль за її проходженням здобувачами вищої освіти

За загальну організацію та проведення практичної підготовки (переддипломної практики) здобувачів НУЦЗ України відповідає перший проректор з навчальної роботи.

За організацію переддипломної практики здобувачів та контроль за її проведенням відповідає керівництво навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил, навчально-методичного центру і керівники практики, які визначається наказом ректора НУЦЗ України.

З метою своєчасного проведення переддипломної практики керівництво навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил організовує

попередню роботу щодо визначення баз практик та розподілу за ними здобувачів навчально-наукового інституту.

Безпосереднє навчально-методичне супроводження, керівництво і контроль за виконанням програми переддипломної практики здійснює кафедра психології діяльності в особливих умовах.

До керівництва переддипломною практикою залучаються досвідчені науково-педагогічні працівники НУЦЗ України та посадові особи органів і підрозділів ДСНС (інших підрозділів сил безпеки та оборони, підприємств, установ та організацій).

Переддипломна практика в структурних підрозділах НУЦЗ України проводиться під керівництвом керівника відповідного структурного підрозділу НУЦЗ України.

Організацію переддипломної практики здобувачів та контроль за її проведенням на базі практики здійснює його керівництво.

Перед початком кожної практики ректор НУЦЗ України наказом про її проведення затверджує список здобувачів, які направляються для проходження переддипломної практики із зазначенням баз та строків практики.

Тривалість робочого часу здобувача під час проведення переддипломної практики не повинна перевищувати тривалості робочого дня з урахуванням віку здобувача відповідно до законодавства.

Під час проходження переддипломної практики здобувачі та керівники практики від НУЦЗ України виконують правила внутрішнього розпорядку бази практики.

Організація практичної підготовки за межами України та відповідальність сторін визначається умовами договору або, у разі його відсутності, забезпечується підприємством, установою, організацією (базою практики).

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення переддипломної практики, є:

- розробка програми практичної підготовки;
- укладання договорів про проведення практики між НУЦЗ України та підприємством, установою, організацією;
- визначення баз практики;
- розподіл здобувачів за базами практики;
- підготовка інформації базам практики про обсяги, спеціальність освітню програму, строки проведення практики здобувачів;
- призначення керівників практики;
- складання тематики календарного плану проходження практики;
- підготовка форм звітної документації за результатами проведення практики;
- аналіз характеристик на здобувачів, отриманих за результатами проходження ними практики;
- інші заходи (в разі необхідності).

Для організації переддипломної практики наказом ректора НУЦЗ України визначаються структурні підрозділи ДСНС України (інших формувань сил безпеки та оборони, підприємств, установ та організацій), у яких будуть проходити переддипломну практику здобувачі, їх список та призначає керівників переддипломної практики з числа науково-педагогічних працівників.

5. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ, МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

5.1. Вимоги до звіту про практику

Після завершення практичної підготовки (переддипломної практики) здобувачі освіти подають до НУЦЗ України такі документи:

- *щоденник переддипломної практики здобувача* (додаток Б) – документ, який розробляється кафедрою на основі програми переддипломної практики, заповнюється і ведеться під час проходження практики здобувачем відповідно до змісту, завдань і заходів програми переддипломної практики. Щоденник переддипломної практики здобувача містить такі розділи: календарний план проходження практики, робочі записи під час практики, відгук і оцінка про роботу здобувача на практиці, відгук осіб, які перевіряли проходження практики. Печатка бази практики ставиться на першій сторінці на підпис керівника структурного підрозділу бази практики і на другій сторінці щоденника практики на відмітки про прибуття здобувача до структурного підрозділу бази практики та його вибуття з нього;

- *характеристику на практиканта* (додаток В) – документ, який складається безпосереднім керівником переддипломної практики від структурного підрозділу бази практики. У характеристиці на практиканта зазначається: обсяг і якість виконання програми й календарного плану проходження переддипломної практики, рівень підготовки практиканта до виконання службових (трудових) обов'язків та вміння реалізувати набуті теоретичні знання на практиці; наявність навичок практиканта складати службові документи; особисті моральні якості, дисциплінованість, старанність, культурний і професійний рівень розвитку, підсумкова оцінка за практику. Печатка бази практики ставиться на підпис керівника (структурного підрозділу) бази практики, якою підписується характеристика на практиканта;

- *документи (копії документів)*, наявність яких передбачена програмою переддипломної практики;

- *звіт про проходження переддипломної практики здобувачем* (додаток Д) – документ, який складає здобувач за результатами завершення переддипломної практики. У звіті зазначаються: назва підрозділу, його коротка характеристика; підсумки виконання програми переддипломної практики (що конкретно зроблено, вивчено, узагальнено, відпрацьовано

практично); висновки щодо позитивних моментів організації та проходження практики; труднощі і недоліки, які були за період проходження практики, недостатність у знаннях, отриманих під час навчання; обґрунтовані пропозиції (якщо такі є) щодо покращання організації практики, а також пропозиції від керівництва структурного підрозділу (керівника практики) бази практики щодо вдосконалення організації практики та відмітка про виконання календарного плану проходження практики. Печатка бази практики ставиться на підпис керівника структурного підрозділу бази практики, якою затверджується звіт про проходження практики здобувачем;

Загальний обсяг звіту про переддипломну практику не повинен перевищувати **10 аркушів формату А₄ (210x297 мм)**. Робота повинна бути пронумерована. Сторінки слід нумерувати арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації по всьому тексту. Номер сторінки проставляється в правому верхньому кутку аркуша без крапки (на титульному аркуші звіту номер сторінки не проставляють, але його включають в загальну нумерацію).

Текст звіту друкується чорним шрифтом формату **Times New Roman 14 pt**. Між рядками встановлюється **інтервал 1,5**. Абзацний відступ – **1,25 пт**. Поля сторінок задають наступного розміру: 30 мм в лівому полі, 15 мм в правому, 20 мм – **верхнє і нижнє поля**.

Звіт про переддипломну практику, щоденник переддипломної практики та характеристика на практиканта затверджується керівником відповідного структурного підрозділу бази практики. Підпис керівника структурного підрозділу бази практики засвідчується печаткою.

5.2. Вимоги до захисту результатів практики

Після закінчення практичної підготовки (переддипломної практики), по прибуттю у встановлений строк в НУЦЗ України, практиканти складають диференційований залік у формі публічного захисту звіту з переддипломної практики на підставі наданих звітних матеріалів відповідно до програми переддипломної практики.

Захист звіту з переддипломної практики здійснюється комісії, яка створюється наказом ректора НУЦЗ України та складається з голови і членів комісії. До складу комісії включаються керівники переддипломної практики від навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил, науково-педагогічні працівники кафедри психології діяльності в особливих умовах.

Захист звіту з переддипломної практики має такі частини: виступ здобувача; відповіді на поставлені запитання; оголошення висновків керівників практики; розгляд наданих звітних матеріалів.

Тривалість захисту звіту з переддипломної практики для одного здобувача не повинна перевищувати 0,5 години (з врахуванням часу на відповіді комісії).

Комісія після завершення роботи надає:

- характеристики на практикантів – керівництву навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил, яке долучає характеристики до особових справ здобувачів;
- інші звітні документи практикантів – кафедрі психології діяльності в особливих умовах.

Начальник навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил має право, за погодженням з першим проректором з навчальної роботи, встановлювати окремим здобувачам індивідуальні терміни складання складання диференційованого заліку і надання звітних матеріалів з проходження переддипломної практики за наявності поважних причин, що підтверджені відповідним документом.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданні кафедри психології діяльності в особливих умовах, а загальні підсумки практичної підготовки і заходи щодо її подальшого вдосконалення підводяться на вченій раді навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил та методичній раді НУЦЗ України не менше одного разу протягом навчального року, зокрема під час обговорення освітніх програм.

5.3. Шкала та критерії оцінювання результатів практики

Оцінювання результатів практичної підготовки (переддипломної практики) здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою кожним членом комісії згідно із критеріями оцінювання наведених у таблиці 5.1. Після закінчення захисту звітів з переддипломної практики, на закритому засіданні комісії, підраховується середній бал за балами членів комісії. Результати вносяться до екзаменаційної відомості та індивідуальних планів здобувачів.

Здобувачу, який не виконав програму переддипломної практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, може бути надано право на проходження цієї практики повторно, після виконання умов визначених Положенням про організацію освітнього процесу в НУЦЗ України.

Таблиця 5.1 – Критерії оцінювання результатів практики здобувачів освіти

Структура звіту	Бали
Структура звіту складена з додержанням усіх установлених вимог і містить усі необхідні елементи	10
У цілому структура звіту побудована згідно з вимогами, однак не містить хоча б одного обов'язкового елементу	5
Побудова структури звіту не відповідає встановленим вимогам (розподілу на розділи та інші обов'язкові елементи немає, матеріал подано загальним текстом без структуризації)	0

Оформлення звіту	Бали
Звіт оформлено з додержанням усіх установлених вимог	10
У цілому звіт оформлено згідно з вимогами, але мають місце незначні відхилення від технічних вимог щодо його оформлення або окремі некоректності, які не мають істотного значення	5
Наявні грубі порушення вимог щодо оформлення звіту або окремих його частин, текст звіту не вивірений на предмет наявності граматичних чи стилістичних помилок	0
Зміст звіту	Бали
Звіт містить усю необхідну інформацію щодо процесу організації та результатів проходження практики: реалізації програми практики та інших завдань, одержаних від керівників практики для виконання на базі практики; ефективності та корисності практики з погляду набутих навичок та вмінь, стану підготовленості зібраних матеріалів для кваліфікаційної роботи (у разі звіту про переддипломну практику) тощо; матеріали звіту охоплюють всі етапи практики. Характеристика керівника від бази практики містить високу позитивну оцінку і засвідчує, що програму практики виконано повною мірою і належним чином	20
Звіт у цілому висвітлює необхідну інформацію, передбачену вимогами, охоплює при цьому усі етапи практики, містить високу позитивну оцінку керівника від бази практики, однак наявні несуттєві зауваження. Зі змісту можна зробити висновок, що програму практики виконано повною мірою і належним чином	15
Звіт свідчить про виконання програми практики в цілому, переважно охоплює необхідну інформацію, яка є дещо поверхневою, висновки не містять належної аргументації. Характеристика керівника від бази практики в цілому позитивна	10
Програму практики виконано на задовільному рівні, її результати висвітлено у звіті, який при цьому містить певні неточності або не містить важливої інформації, або мають місце інші суттєві зауваження до змісту звіту. Характеристика керівника від бази практики в цілому позитивна	5
Звіт не відповідає встановленим вимогам щодо змісту, не містить належної інформації про зміст, форму організації та контролю діяльності, здійснюваної під час проходження практики або окремого її етапу, містить грубі змістові помилки, або негативну характеристику керівника від бази практики, що дозволяє зробити висновок про невиконання або неналежне виконання програми практики	0
У разі невідповідності письмового звіту встановленим вимогам щодо його змісту та оформлення (одержання менше 15 балів) звіт не допускається до захисту і повертається на доопрацювання	

Оформлення та ведення щоденника практики		Бали
Щоденник практики оформлено належним чином, містить повну інформацію про діяльність практиканта та її оцінювання		10
Щоденник у цілому містить належну інформацію, однак оформлений з порушенням установлених вимог		5
Щоденник оформлений з порушенням установлених вимог, не містить передбаченої ним інформації (зокрема щодо змісту виконаних завдань)		0
У разі якщо щоденник містить більше двох негативних оцінок («2») від керівників бази практики, то результати оцінки за іншими об'єктами контролю не враховуються і виставляється загальна негативна оцінка за проходження практики		
Додержання календарного плану		
Здобувач чітко додержувався календарного плану проходження практики, сумлінно та вчасно виконував усі рекомендації керівника, вчасно звітував про результати проходження відповідних етапів практики		10
Здобувач у цілому додержувався календарного плану проходження практики, однак допускав відступи від рекомендацій керівника, які вплинули на якість практики, не завжди вчасно подавав звіти про проходження практики.		5
Здобувач не додержувався календарного плану проходження практики, систематично порушував установлені терміни виконання завдань, наданих керівником, та відповідних звітів про проходження практики		0
Публічний захист практики		Бали
Здобувач демонструє належні знання, вільно орієнтується у змісті поданого звіту та в програмі практики в цілому, чим підтверджує її виконання; надає правильні й аргументовані відповіді на всі запитання з програми практики		40
Здобувач демонструє належні знання, переважно орієнтується у змісті поданого звіту та в програмі практики, однак у відповідях на запитання припускається окремих неточностей		30
Здобувач демонструє часткові знання, слабо орієнтується у змісті поданого звіту та в програмі практики, у відповідях на запитання припускається помилок		20
Здобувач демонструє знання на рівні окремих фрагментів, слабо орієнтується у змісті поданого звіту та в програмі практики, частково дає відповіді на запитання		10
Здобувач не дає задовільних відповідей по суті поставлених запитань, не орієнтується у програмі практики або в окремих її частинах, або припускається грубих помилок, що дають змогу зробити висновок про невиконання або неналежне виконання програми практики, свідчать про відсутність реальних результатів практики і набутих практичних навичок та вмінь (у такій ситуації оцінка за письмовий звіт не враховується і виставляється загальна оцінка за практику «0 балів»)		0

6. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017, № 2145-VIII. URL: <http://surl.li/ixnq>.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014, № 1556-VII. URL: <http://surl.li/dwaig>.
3. Наказ МВС України від 26.05.2020, № 412 «Про затвердження Порядку підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту». URL: <http://surl.li/ohrat>.
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 № 564 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти». URL: <http://surl.li/bsevy>.
5. Наказ НУЦЗ України від 19.06.2025, № 364 «Про затвердження Положення про практичну підготовку здобувачів освіти Національного університету цивільного захисту України».
6. Освітньо-професійна програма «Екстремальна та кризова психологія» підготовки здобувача на другому (магістерському) рівні вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. Черкаси: НУЦЗ України.

ДОДАТКИ

Додаток А

ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ НА ПОСАДІ СТАРШОГО ПСИХОЛОГА ПІДРОЗДІЛУ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мета переддипломної практики

Метою переддипломної практики здобувачів 2-го курсу підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти на посаді старшого психолога підрозділу психологічного забезпечення є: систематизація й поглиблення концептуальних знань, формування інноваційних підходів та закріплення професійних компетентностей старшого психолога підрозділу психологічного забезпечення щодо самостійного виконання професійних функцій при вирішенні складних/комплексних спеціалізованих завдань і проблем психологічного забезпечення професійної діяльності персоналу ДСНС та психологічного захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій.

Завданнями переддипломної практики є:

- формування комплексного уявлення про діяльність психологічної служби ДСНС України;
- формування творчого дослідницького підходу до майбутньої професійної діяльності на посаді старшого психолога підрозділу психологічного забезпечення;
- закріплення професійних умінь щодо виконання складних/комплексних спеціалізованих функцій з психологічного забезпечення професійної діяльності персоналу ДСНС та психологічного захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій, у т.ч. воєнного характеру.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Екстремальна та кризова психологія» проходження переддипломної практики повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.	ПР 1
Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.	ПР 3
Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.	ПР 8
Вирішувати фахові завдання в організації психологічного супроводу діяльності працівників в підрозділах сектору безпеки та оборони України.	ПР 12
Застосовувати ефективні засоби, методи та механізми професійного розвитку працівників, які працюють в особливих та екстремальних умовах.	ПР 13
Застосовувати психологічні засоби діагностики та подолання особистісно-професійних криз фахівців, які виконують діяльність в особливих та екстремальних умовах.	ПР 14
Організовувати процес надання психологічної допомоги персоналу в кризових та екстремальних ситуаціях.	ПР 16

– формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	Шифр ПК
Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 4
Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	ЗК 6
Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	ЗК 7
Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.	СК 1
Здатність здійснювати практичну і дослідницьку діяльність щодо ефективного вирішення завдань за призначенням у підрозділах сектору безпеки та оборони України.	СК 11
Здатність впливати на працівників та групу в звичайних, особливих і екстремальних умовах діяльності, усвідомлювати та змінювати психологічні стратегії впливу та захисту адекватно ситуації.	СК 12
Здатність застосовувати основні методи, прийоми, засоби для виявлення, корекції та профілактики кризових станів особистості, яка здійснює професійну діяльність в особливих умовах.	СК 13
Здатність здійснювати психопрофілактичну та психокорекційну роботу серед працівників різних підрозділів сектору безпеки та оборони України	СК14

Зміст переддипломної практики

Зміст переддипломної практики здобувачів представлено в таблиці.

№ з/п	Назва заходів	Звітний матеріал
1	2	3
1. Ознайомитись:		
1.1.	Організаційною структурою психологічної служби ДСНС.	Відмітка про виконання
1.2.	Положенням про підрозділ психологічного забезпечення та посадовими обов'язками старшого психолога.	Відмітка про виконання
1.3.	Досвідом упровадження новітніх психотренінгових технологій в діяльність підрозділу психологічного забезпечення.	Відмітка про виконання
1.4.	Організацією роботи кабінету психологічного розвантаження персоналу ДСНС України, який залучався до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій воєнного характеру.	Відмітка про виконання
1.5.	Організацією роботи та протоколами психологічного супроводу й підтримки працівників ДСНС, за програмою – mental tutor, які зазнали поранень, звільнені з полону, тощо.	Відмітка про виконання
1.6.	Порядком роботи психологів ДСНС з інформаційною системою «МІА: Соціальний захист».	Відмітка про виконання
1.7.	Організацією роботи щодо медико-психологічної реабілітації персоналу ДСНС.	Відмітка про виконання

1	2	3
2. Вивчити:		
2.1.	Наказ МВС України від 15.01.2024 № 27 «Про затвердження Плану здійснення психологічного супроводу військовослужбовців Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, поліцейських та осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, членів їх сімей під час дії воєнного стану та професійного відбору психологів (mental tutor)».	Відмітка про виконання
2.2.	Доручення МВС України від 01.03.2023 №29/01/22 «Про створення мультидисциплінарних команд».	Відмітка про виконання
2.3.	Окреме доручення ДСНС України від 08.12.2020 №В-206 «Про організацію проходження медико-психологічної реабілітації в ДСНС».	Відмітка про виконання
2.4.	Порядок організації та планування заходів з психологічного забезпечення професійної діяльності персоналу ДСНС України.	Відмітка про виконання
2.5.	Порядок організації та планування заходів з психологічного захисту населення від наслідків надзвичайних ситуацій.	Відмітка про виконання
3. Практично виконати:		
3.1.	Поглиблене психологічне дослідження осіб, які перебувають у кадровому резерві для призначення на вищі посади та підготувати довідку-висновок (без зазначення персональних даних).	Протоколи обстежень
3.2.	Розробити програму тренінгового заняття та провести тренінг з психологічної підготовки для персоналу ДСНС.	Програма
3.3.	Розробити рекомендації щодо інновацій у діяльності кабінету психологічного розвантаження персоналу ДСНС України.	Рекомендації
3.4.	У разі виявлення ускладнень психологічного характеру у персоналу ДСНС, які виникли під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації або інших причин надати психологічну допомогу.	Відмітка про виконання
3.5.	Під керівництвом керівника кваліфікаційної роботи підготувати до друку наукову статтю (тези доповіді) за темою кваліфікаційної роботи.	Стаття (тези)
3.6.	Емпіричні дослідження за темою кваліфікаційної роботи.	Відмітка про виконання

Примітка: зміст програми переддипломної практики для здобувачів освіти підготовка яких здійснюється за кошти фізичних (юридичних) осіб, та за погодженням у визначеному порядку проходить в інших підрозділах сил безпеки та оборони, на підприємствах, установах, організаціях тощо, уточнюється відповідно до професійних функцій старшого психолога зазначених формувань.

Орієнтовний перелік контрольних питань за темою переддипломної практики

1. Характеристика організаційної структури психологічної служби ДСНС.
2. Кваліфікаційні вимоги до посад територіального підрозділу психологічного забезпечення ДСНС.
3. Посадові обов'язки старшого психолога територіального підрозділу психологічного забезпечення ДСНС.

4. Мета та завдання функціонування кабінету психологічного розвантаження в підрозділах ДСНС.
5. Вимоги до облаштування інтер'єру кабінету психологічного розвантаження підрозділу ДСНС.
6. Специфікація обладнання кабінету психологічного розвантаження підрозділу ДСНС.
7. Порядок та вимоги до проведення поглибленого психологічного дослідження осіб, які перебувають у кадровому резерві для призначення на вищі посади.
8. Особливості організації психологічного супроводу та психосоціальної підтримки поранених та звільнених з полону працівників ДСНС за програмою – mental tutor.
9. Порядок визначення та закріплення відповідальних осіб – mental tutor.
10. Особливості роботи щодо направлення працівників ДСНС на медико-психологічну реабілітацію.
11. Характеристика сучасних психологічних технологій розвитку професійно важливих якостей персоналу ДСНС України.
12. Порядок організації та планування заходів з психопрофілактичної роботи у підрозділах ДСНС.
13. Порядок організації та планування заходів з психологічного захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій.
14. Нормативно-правове забезпечення психологічного захисту населення.
15. Види втрат та їх вплив на постраждалих в умовах надзвичайної ситуації воєнного характеру.
16. Протоколи надання екстреної психологічної допомоги постраждалим залежно від вираженої вітальної реакції в умовах надзвичайної ситуації воєнного характеру.
17. Організація психологічної підготовки персоналу в підрозділах ДСНС.
18. Інноваційні практики в організації психологічного забезпечення професійної діяльності персоналу ДСНС в умовах воєнного стану.
19. Актуальні науково-практичні проблеми психологічного забезпечення професійної діяльності персоналу ДСНС.
20. Актуальні науково-практичні проблеми психологічного захисту населення в умовах воєнного стану.

Список рекомендованої літератури

Основна:

1. Дії підрозділів ДСНС України в умовах воєнного стану: навч. посіб. / за ред. М. Ковалю. Львів: ЛДУБЖД, 2023. 308 с.
2. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 02.10.2012, № 5403-VI. *Голос України*, 2012. № 220 (5470). С. 4-20.

3. Наказ МВС України № 747 від 31.08.2017 «Про затвердження Порядку психологічного забезпечення в Державній службі України з надзвичайних ситуацій».

4. Наказ МВС України від 15.01.2024 № 27 «Про затвердження Плану здійснення психологічного супроводу військовослужбовців Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, поліцейських та осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, членів їх сімей під час дії воєнного стану та професійного відбору психологів (mental tutor)».

5. Протоколи надання психологічної підтримки та допомоги персоналу ДСНС та членам їх сімей: посібник / Кердивар В.В., Овсяннікова Я.О., Перелигіна Л.А., Платонов В.М., Похілько Д.С. Харків: Факт, 2024. 154 с.

6. Сучасні форми та методи роботи психолога в кабінеті психологічного розвантаження персоналу ДСНС України: монографія / М.А. Кришталь, М.В. Фомич М.В., Л.І. Мохнар, О.М. Дячкова О.М., Т.В. Чередниченко. Черкаси: видавець Вовчок О.Ю., 2023. 198 с.

Допоміжна:

1. Доручення МВС України від 01.03.2023 №29/01/22 «Про створення мультидисциплінарних команд».

2. Збереження психічного здоров'я населення України в умовах війни: навч. посіб. / Н.Г. Іванова, Б.В. Михайлов, В.Д. Мішиєв та ін. Київ : НА СБУ, НУ ОЗУ ім. П.Л. Шупика, 7БЦ, 2024. 212 с.

3. Климчук В.О. Психологія посттравматичного зростання : монографія / В.О. Климчук ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. 2-ге вид., переробл. і допов. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. 158 с.

4. Окреме доручення ДСНС України від 08.12.2020 №В-206 «Про організацію проходження медико-психологічної реабілітації в ДСНС».

5. Основи психореабілітації (в схемах і таблицях) : навч. посіб. у 2 ч. / за заг. ред. О.В. Тімченко. Харків : НУЦЗ України, ФОП Панов А.М., 2023 Ч.1. 360 с. Ч.2. 388 с.

6. Особливості цивільного захисту в умовах воєнного конфлікту : колективна монографія / за ред. Р. Мугаверо, В. Андронova та М. Кустова. Харків-Рим. 2023. 238 с.

7. Психологія екстремальних та кризових ситуацій / Романовський О. Г., Черкашин А. І., Грень Л.М. та ін. Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2022. 356 с.

8. Психологічний супровід особистості в умовах війни: навч. посібн. / Кузікова С., Зливков В., Лукомська С., Щербак Т., Котух О. Київ.-Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2024. 260 с.

9. Розов В.І. Психологія екстремальних ситуацій. Київ : вид-во «Каравела», 2025. 711 с.

10. Психологія діяльності в особливих умовах : навч.посіб. / за заг. ред. проф. М.А. Кришталь. Черкаси: видавець Третяков О.М., 2021. 120 с.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник _____
(найменування підрозділу бази практики)

_____ Власне ім'я, ПРИЗВИЩЕ
(підпис)

«___» _____ 20__ року

М П

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ЩОДЕННИК ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

(підрозділ, посада, на якій проводиться практика)

здобувача _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

інститут _____

освітній рівень _____

спеціальність _____

освітня програма _____

_____ курс, навчальна група _____

Прибув у підрозділ

(повна назва підрозділу бази практики)

«_____» _____ 20__ року

М П

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підрозділу

(повна назва підрозділу)

«_____» _____ 20__ року

М П

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний план проходження переддипломної практики

№ з/п	Найменування заходів	Строк виконання	Відмітка про виконання
1	2	3	4

Практикант

(спеціальне звання, за наявності)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Керівник практики

(посада керівника практики від бази практики)

(спеціальне звання, за наявності)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Робочі записи під час переддипломної практики

[illegible]

Примітки:

1. У робочих записах здобувач стисло відображає роботу, яка ним виконана протягом дня.
2. У графі «Заходи» відображається стислий зміст вивченого матеріалу (документи, посадові обов'язки тощо).
3. У щоденнику можуть бути відображені пропозиції здобувача, які необхідно довести до відома керівництва підрозділу бази практики або НУЦЗ України з питань покращення організації та проведення практики.

Відгук і оцінка про роботу здобувача на переддипломній практиці

(назва структурного підрозділу бази практики)

[illegible]

Керівник практики _____
(посада керівника практики від бази практики)

(спеціальне звання, за наявності)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«__» _____ 20__ року

Характеристика
за результатами проходження переддипломної практики на здобувача
вищої освіти Національного університету цивільного захисту України

(ПІБ здобувача вищої освіти)

1. Рівень теоретичної підготовки.

Оцінюється як _____;
(недостатній, достатній, середній, високий)

належні знання показав з _____

(вказати перелік знань, якими здобувач освіти володіє в повній мірі)

недостатні знання з _____

2. Рівень практичної підготовки.

Оцінюється як _____;
(недостатній, достатній, середній, високий)

кращі показники: _____

(вказати вміння та навички, якими здобувач освіти володіє в повній мірі)

має показники, які потребують покращення _____

3. Висновок.

(надається загальна оцінка здобувача освіти з обов'язковим виставленням оцінки за п'ятибальною шкалою)

Керівник бази практики
(структурного підрозділу бази практики)

(найменування бази практики, структурного підрозділу бази практики)

(спеціальне звання, за наявності)

(підпис)

(Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

«_____» _____ 20__ року

М П

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник _____
(найменування підрозділу бази практики)

_____ Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ
(підпис)

«___» _____ 20__ року

М П

Звіт

про проходження переддипломної практики
здобувачем групи _____, __-го курсу
Національного університету цивільного захисту України

(прізвище, ім'я та по батькові)

(підрозділ та посада, на якій проводиться практика)

У звіті зазначається:

- ✓ назва підрозділу, його коротка характеристика;
- ✓ підсумки виконання програми практики (що конкретно зроблено, вивчено, узагальнено, відпрацьовано практично);
- ✓ висновки щодо позитивних моментів організації та проходження практики;
- ✓ труднощі і недоліки, які були за період проходження практики, недостатність у знаннях, отриманих під час навчання;
- ✓ обґрунтовані пропозиції (якщо такі є) щодо покращання організації практики.

Склав:

здобувач

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«___» _____ 20__ року

Пропозиції від керівництва підрозділу (керівника практики) бази практики щодо вдосконалення організації практики; відмітка про виконання календарного плану проходження практики.

Керівник практики _____
(спеціальне звання, за наявності)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«___» _____ 20__ року